

NEBESKÉHO CENNÝ PŘÍNOS ČESKOSLOVENSKÉ A ČESKÉ FILATELII

V červenci 2018 uplynulo 120 let od narození Václava Nebeského (narozen 1898)

Po skončení II. světové války se Václav Nebeský s vervou sobě vlastní pustil energicky do organizování české a československé filatelie. Opět oživil klub filatelistů, který založil a jehož činnost pomáhal organizovat. Se svými přáteli začal organizovat výstavy nejvyššího řádu (první po válce byla PRAHA 1950, později aktivně pracoval při přípravách výstavy PRAGA 1968). Zaměřil se i na specializované výstavy, které zájemcům ukazovaly, co jsou specializované obory (zasloužil se o první výstavu specializovaných oborů PRAHA 1966). Organizačně se zapojil do organizované filatelie na celostátní úrovni (v šedesátých letech byl zvolen na místo 2. místopředsedy nově vzniklého SČSF, předtím byl též tajemníkem). Byl prvním předsedou komise specializovaných oborů. Později pracoval aktivně ve zřízeném Svazu českých filatelistů, Byl předsedou Městského výboru v Praze- Byl i místopředsedou SČF.

Přitom nezapomínal na „svůj“ klub, jehož činnost se utěšeně rozvíjela. Nezapomněl ani na mladé. Předával jim cenné zkušenosti. Ukázal jim, co je třeba k filatelii mít: houževnatost, trpělivost a pracovitost. Pak dozajista přijde úspěch a radost.

Jeho vlastnost „předávat znalosti a zkušenosti“ byla skutečně proslulá. Zaznamenal své vzpomínky a předal nám je ve své známé knížce Filatelistovo podzimní rozjímání. Vtěsnil tolik faktů na 268 stran, to je skutečně obdivuhodné. Čtivou formou zachytil barvitě významné postavy české filatelie a hlavní události v naší filatelii.

Odborně pokračoval dál, stále inklinoval ke specializovaným oborům. Využil svých zkušeností z minula (byl platným členem Stolní společnosti sběratelů příležitostných razítek a frankotypů ve třicátých letech), i když mu tento způsob nevyhovoval. Své získané zkušenosti využil při vydání Katalogu příležitostných a propagačních razítek.

Pokoušel se i o vystavování, i když o tomto Nebeského snažení nemáme moc informací. Pochlubil se udělením „čestného uznání“ z výstavy roku 1940, to bylo asi vše, co z dostupné literatury víme.

Oceněn byl Václav Nebeský během svého života mnohokrát. Za své počiny v československém filatelistickém hnutí, zejména pak za práci s mládeží, angažování při rozvoji filatelie v Československu a při zakládání entit specializovaného sběratelství (byl prvním předsedou Komise specializovaných oborů krom jiného).

Co by asi řekl, kdyby mohl být při našem výročí mezi námi a připomínat si vznik klubu, který založil společně s dalšími svými přáteli Kolaříkem, Maturou, Mrňákem a jinými za podpory kolegů prof. Grusse a Basiky?

Zkusme: „ Co je sedmdesát let klubového života proti celé historii lidského rodu! A přece je to dostatek dlouhá doba, aby člověk nadmíru jasně postřehl, jak se změnil svět, lidé v něm a jejich život.

Pár roků, pár měsíců nám dneska stačí – a pochopíme obsah a smysl toho leckdy mlhavého,

nejasného a příliš patetického slova: pokrok. Natož sedmdesát let!“

A dodejme parafrázi jeho vlastních slov ve vztahu k jeho osobnosti: „S obdivem a úctou smekněme

před Václavem Nebeském, který před drahnými lety, kdy jen málokdo zdobil tento svět, láskyplně, trpělivě a v skrytu kladl známku po známce do základu české filatelie.“

A na úplný konec: „Tady a tak se narodil ten, kterým dnes právem patří naše úcta a čestný titul patriarchů a průkopníků české filatelie. Panu redaktorovi s obdivem tyto řádky věnuje

Ivan

Leiš

Čestné předsednictví Václava Nebeského , nestora české a československé filatelie

Svaz československých filatelistů si Václava Nebeského zvolil jako svého čestného předsedu.

Od šedesátých let minulého století je i čestným předsedou Klubu filatelistů, sběratelů specializovaných oborů 00 – 15 Praha.

Osobní vzpomínky

Václav Nebeský

Klub filatelistů 00-15, sběratelů specializovaných oborů Praha registrovaný v rámci Svazu českých filatelistů (SČF) si připomene dne 13. května 2013 významné výročí tak důležité pro klub, jakož i pro celou českou, ale též československou filatelii. Zmiňovaný den bude klubu 70 let. Klub se tak zařadí k dalším českým a československým klubům, které slaví několik desítek let existence.

Toto výročí stojí za připomenutí. Vždyť klub vznikl v nelehkých dobách Protektorátu Čechy a Morava – v roce 1943. U jeho vzniku stály velké osobnosti české filatelie. Jednak jako jeho členové – ze všech jmenujme zejména Václava Nebeského, Josefa Kolaříka, Václava Maturu, Františka Macáka, Karla Baiera, Vladimíra Vaňka, jednak významné filatelisty, kteří u kolébky stáli – mezi jinými prof. Mudr. Josefa Grusse (předsedu Ústředí filatelistických spolků) anebo Karla Basiku (tajemníka Ústředí). Klub se stal útočištěm pro mnoho známých filatelistů díky tomu, že kromě poštovních známek, razil cestu tzv. specializovaných oborů, později poštovní historii a celinám. Jeho členové stáli u zrodu dalších organizací české filatelie, z nichž chci zmínit zejména komise specializovaných oborů, později komise poštovní historie a celin a řady sekcí této komise, či nezávislých článků poštovní historie na československé, české, regionální, místní a jiné úrovni. Klub vychoval řadu odborníků, kteří se pyšní přednáškovou činností, cennými sbírkami, exponáty, publikacemi. 70 let, to je jeden lidský život, kolik takových životů se žilo a žije v rámci našeho klubu. O tom se zmíním dále v textu.

Ve vzpomínání stojí si připomenout osobnost, která se o zrod klubu a jeho pozdější fungování zasloužila nejvíc. Iniciátorem klubu, jeho spiritus movens, tahounem, který dal při zrození klubu do vínku této prospěšné organizaci směr a prospěšnou náplň byl Václav Nebeský, neúnavný organizátor svazového života, vysoký svazový funkcionář, vychovatel mladé filatelistické generace (jak se říkalo dorostenců), vynikající znalec československé známky a hlavně jejich deskových značek, strojových propagačních a příležitostných razítek, uznávaný odborník, milý a nebojácný člověk, nestor naší filatelie, pan redaktor a hlavně otec-zakladatel našeho klubu.

O jeho skromnosti svědčí fakt, že vždy dotáhl celou záležitost do konce, a pak předal žezlo svým kolegům. Prvním předsedou klubu či, jak on sám tuto entitu nazýval „ochranného sdružení velmi početných filatelistických přátel“, anebo oficiálně S.K.

zaměstnanců města Prahy, odbor filatelie (SK ZMP) byl překvapivě jeho přítel městský radní a zaměstnanec Elektrických podniků hl. m. Prahy Josef Kolařík, a ne Václav Nebeský, pan vrchní účetní rada pražského Magistrátu. Skromnost nade vše.

2

Odnož sportovního klubu měl výbor s patnácti členy, Václav Nebeský se stal vzděláatelem (dnes by se řeklo školitelem či organizátorem přednášek). I o tuto činnost se zasloužil. Ta provází náš klub dodnes.

U příležitosti 70 let si připomeňme osobnost Václav Nebeského či Vaška anebo pana redaktora, jak jej mnozí nazývali. On to byl, který stál u kolébky. Historie jeho života se prolíná s historií klubu. Vašek a klub jedno byli a Vaškovi vděčíme za to, že máme přístav pro naši filatelistickou činnost.

Pan redaktor se zasloužil i o to, že i přítel ing. Pavel Jech a má maličkost jsme již několik desítek let pevně svázáni s klubem. Vlastně mezi námi zpočátku byla další osobnost naší filatelie - vždy optimistický ing. František Komers. Po dokončení vysoké školy jsme s Pavlem nastoupili do podniku zahraničního obchodu Transakta a v koších podatelny jsme objevili jeden ze specializovaných oborů – výplatní otisky. Ale nejen otisky, ale razítka, zvláštní druhy přepravy poštovních zásilek, R-nálepky a jiné lahůdky poštovní historie. Co s t?. Po čtyřech letech hromadění jsme hledali spřízněné duše, kde je najít? Pomohl Fanda Komers, který měl stolec na filatelistické burze U Nováků. Poradil nám

kontaktovat dalšího „stolkaře“ - přítele Václava Nebeského. Ostych byl namístě, nicméně podařilo se a pan redaktor nás pozval na schůzku klubu do Myslíkovy ulice (tehdy to byl prostory Agitačního střediska Národní fronty). A tady se nám rozevřel svět osobností a filatelistických zajímavostí. Poznali jsme spřízněné duše a upsali se poštovní historii a našim, hlavním oborům - Pavel hlavně provizorním R-nálepkám a já zejména výplatním otiskům. A co víc, seznámili jsme se s dalšími příznivci a sběrateli našich oborů – Václavem Mahovským, Karlem Horkým, stavitelem Antonínem Vorlíčkem, dr. Miroslavem Bouškou a (tehdy ještě studentem) Pravoslavem Kukačkou, dnes hlavním tahounem našeho klubu. Psal se rok 1974 a já měl to štěstí, že jsme pana Václava Nebeského potkal a poznal osobně.

Tolik osobní exkurs popisující osobní zážitek, ale i vlastnost Vaška Nebeského – dávat lidem dohromady a klesat cestu zájemcům o specializované obory, které v roce 1960 z pověření nejvyšších československých filatelistických orgánů Václav Nebeský zakládal.

O Vaškovi toho nebylo moc napsáno, ale přece se něco najde. Hlavní bylo, že sepsal (a jiní mu vydali) Filatelistovo podzimní rozjímání. Tato čtivá knížka zachytila mnohé, i když pan redaktor psal o jiných (o sobě minimálně). Přiblížme si na ní a na několika jiných zdrojích jaký byl Václav člověk, i když několik shora uvedených řádků by možná úplně stačilo. Ale nešť, máme výročí, rozepišme se.

Sepsáno v Radonicích v lednu 2012.